

विभक्तिः अभ्यासपत्राणि

२३ – १८.०६.२०१६

व्योम-संस्कृत-पाठशाला

www.sanskritfromhome.in

अभ्यासः-१

एकवचनवाक्यानि

सः

अभ्यासः-१ - उत्तराणि

एकवचनवाक्यानि

- तस्य पुस्तकम्।
- एतस्याः पुस्तकम्।
- मम पुस्तकम्।
- तस्य पुस्तकम्।
- तस्याः पुस्तकम्।
- तव पुस्तकम्।
- एतस्य पुस्तकम्।
- एतस्य पुस्तकम्।

अभ्यासः - २

- सः बालकः । _____ नाम रमेशः ।
- सा बालिका । एतत् _____ पुस्तकम् ।
- एतत् मम मित्रम् । _____ गृहं समीपे एव अस्ति ।
- अहं छात्रः । _____ नाम गणेशः ।
- त्वं कदा आगता? _____ अनुजः कुत्र?
- _____ बालिकायाः नाम गिरिजा ।

अभ्यासः – २ - उत्तराणि

- सः बालकः । तस्य नाम रमेशः ।
- सा बालिका । एतत् तस्याः पुस्तकम् ।
- एतत् मम मित्रम् । एतस्य गृहं समीपे एव अस्ति ।
- अहं छात्रः । मम नाम गणेशः ।
- त्वं कदा आगता? तव अनुजः कुत्र?
- एतस्याः बालिकायाः नाम गिरिजा ।

अभ्यासः - ३

द्विवचनवाक्यानि

सः

अभ्यासः-३ - उत्तराणि द्विवचनवाक्यानि

- तयोः नृत्यम्।
- एतयोः नृत्यम्।
- आवयोः नृत्यम्।
- तयोः नृत्यम्।
- तयोः नृत्यम्।
- युवयोः नृत्यम्।
- एतयोः नृत्यम्।
- एतयोः नृत्यम्।

अभ्यासः - ४

- एतौ गजौ । _____ देहः पर्वताकारः अस्ति ।
- आवां बालौ । _____ शाला दूरे अस्ति ।
- ते मम अनुजे । अहं _____ अग्रजः ।
- तौ आम्रवृक्षौ । _____ फलानि बहु मधुराणि ।
- युवां कौ? _____ माता कुत्र अस्ति?
- एते मलिनकूप्यौ । _____ जलं पानयोग्यं नास्ति ।

अभ्यासः – ४ - उत्तराणि

- एतौ गजौ । एतयोः देहः पर्वताकारः अस्ति ।
- आवां बालौ । आवयोः शाला दूरे अस्ति ।
- ते मम अनुजे । अहं तयोः अग्रजः ।
- तौ आम्रवृक्षौ । तयोः फलानि बहु मधुराणि ।
- युवां कौ? युवयोः माता कुत्र अस्ति?
- एते मलिनकूप्यौ । एतयोः जलं पानयोग्यं नास्ति ।

अभ्यासः - ५

बहुवचनवाक्यानि

अभ्यासः-५ - उत्तराणि

बहुवचनवाक्यानि

- तेषां शाला ।
- एतासां शाला ।
- अस्माकं शाला ।
- तेषां शाला ।
- तासां शाला ।
- यूष्माकं शाला ।
- तेषां शाला ।
- तेषां शाला ।

अभ्यासः - ६

- एतानि गृहाणि । _____ निर्माणं मया कृतम् ।
- एताः शाटिकाः सुन्दर्यः । _____ मूल्यं किम्?
- वयं छात्राः । _____ कर्तव्यम् अध्ययनम् ।
- ते अध्यापकाः । वयं _____ शिष्याः ।
- यूयम् आगच्छत । _____ आगमनेन ते सन्तुष्टाः भवन्ति ।
- ताः पत्रिकाः । _____ पठनं समाप्तम् ।

अभ्यासः – ६ - उत्तराणि

- एतानि गृहाणि । एतेषां निर्माणं मया कृतम् ।
- एताः शाटिकाः सुन्दर्यः । एतासां मूल्यं किम्?
- वयं छात्राः । अस्माकं कर्तव्यम् अध्ययनम् ।
- ते अध्यापकाः । वयं तेषां शिष्याः ।
- यूयम् आगच्छत । युष्माकम् आगमनेन ते सन्तुष्टाः भवन्ति ।
- ताः पत्रिकाः । तासां पठनं समाप्तम् ।

अभ्यासः - ७

एकवचनवाक्यानि

बालः

अभ्यासः-७ - उत्तराणि

एकवचनवाक्यानि

- बालस्य / बालेन कार्यम्।
- देव्याः / देव्या कार्यम्।
- मम / मया कार्यम्।
- मित्रस्य / मित्रेण कार्यम्।
- अम्बायाः / अम्बया कार्यम्।
- तव / त्वया कार्यम्।
- एतस्य / एतेन कार्यम्।
- तस्याः / तया कार्यम्।

अभ्यासः - ८

द्विवचनवाक्यानि

मित्रे

अभ्यासः-८ - उत्तराणि

द्विवचनवाक्यानि

- ❧ मित्रयोः/मित्राभ्यां पठनीयम्।
- ❧ तयोः/ताभ्यां पठनीयम्।
- ❧ आवयोः/आवाभ्यां पठनीयम्।
- ❧ नार्योः/नारीभ्यां पठनीयम्।
- ❧ बालिकयोः/बालिकाभ्यां पठनीयम्।
- ❧ एतयोः/एताभ्यां पठनीयम्।
- ❧ छात्रयोः/छात्राभ्यां पठनीयम्।
- ❧ युवयोः/युवाभ्यां पठनीयम्।

अभ्यासः - ९

बहुवचनवाक्यानि

वयम्

महिलाः

सरव्यः

एताः

गन्तव्यम्

ते

मित्राणि

पुरुषाः

यूयम्

अभ्यासः-९ - उत्तराणि

बहुवचनवाक्यानि

- अस्माकम्/अस्माभिः गन्तव्यम्।
- सखीनां/सखीभिः गन्तव्यम्।
- तेषां/तैः गन्तव्यम्।
- पुरुषाणां/पुरुषैः गन्तव्यम्।
- युष्माकं/युष्माभिः गन्तव्यम्।
- मित्राणां/मित्रैः गन्तव्यम्।
- एतासां/एताभिः गन्तव्यम्।
- महिलानां/महिलाभिः गन्तव्यम्।

अभ्यासः - १०

वयं पठामः ।	बालः लिखति ।	देवः ददाति ।
ते गच्छन्ति ।	बालिकाः हसन्ति ।	नार्यः पचन्ति ।
सः क्रीणाति ।	अश्वाः धावन्ति ।	सा स्वीकरोति ।
एषा नृत्यति ।	शुनकौ रक्षतः ।	अहं स्मरामि ।
युवां खादतः ।	गिरिजा नमति ।	त्वम् आगच्छसि ।
ताः शृण्वन्ति ।	मित्राणि वदन्ति ।	तौ तिष्ठतः ।

अभ्यासः – १० - उत्तराणि

- अस्माकम्/अस्माभिः पठनीयम्/पठितव्यम्/पाठ्यम्।
- तेषां/तैः गमनीयम्/गन्तव्यम्/गम्यम्।
- तस्य/तेन क्रयणीयम्/क्रेतव्यम्/क्रेयम्।
- एतस्याः/एतया नर्तनीयम्/नर्तितव्यम्/नर्त्यम्।
- युवयोः/युवाभ्यां खादनीयम्/खादितव्यम्/खाद्यम्।
- तासां/ताभिः श्रवणीयम्/श्रोतव्यम्/श्रव्यम्।

अभ्यासः – १० - उत्तराणि

- बालस्य/बालेन लेखनीयम्/लेखितव्यम्/लेख्यम्।
- बालिकानां/बालिकाभिः हसनीयम्/हसितव्यम्/हास्यम्।
- अश्वानाम्/अश्वैः धावनीयम्/धावितव्यम्/धाव्यम्।
- शुनकयोः/शुनकाभ्यां रक्षणीयम्/रक्षितव्यम्/रक्ष्यम्।
- गिरिजायाः/गिरिजया नमनीयम्/नन्तव्यम्/नम्यम्।
- मित्राणां/मित्रैः वदनीयम्/वदितव्यम्/वाद्यम्।

अभ्यासः – १० - उत्तराणि

- देवस्य/देवेन दानीयम्/दातव्यम्/देयम्।
- नारीणां/नारीभिः पचनीयम्/पक्तव्यम्/पाच्यम्।
- तस्याः/तया स्वीकरणीयम्/स्वीकर्तव्यम्/स्वीकार्यम्।
- मम/मया स्मरणीयम्/स्मर्तव्यम्/स्मर्यम्।
- तव/त्वया अगमनीयम्/आगन्तव्यम्/आगम्यम्।
- तयोः/ताभ्यां स्थानीयम्/स्थातव्यम्/स्थेयम्।